

Анонимизиран текст

C-289/21 - 1

Дело C-289/21

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

5 май 2021 г.

Запитваща юрисдикция:

Административен съд София-град (България)

Дата на акта за преюдициално запитване:

5 април 2021 г.

Жалбоподател:

IG

Ответник:

Върховен административен съд

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 2457

гр. София, 05.04.2021 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД — СОФИЯ-ГРАД [OMISSIS]

[OMISSIS]

Административен съд София-град преценява, че за разрешаването на спора е необходимо тълкуване на общностното право, и по-конкретно на разпоредбите чл. 47, §1 и 2 от ХАРТАТА НА ОСНОВНИТЕ ПРАВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ, във връзка с което намира за уместно да отправи до Съда на Европейския съюз преюдициално запитване относно тълкуването на приложимата към спора правна норма.

По тези съображения съдът формулира съдържанието на преюдициалното запитване, както следва:

Страни по делото:

- 1 Ищец: IG от гр. София.
- 2 Ответник — Върховен административен съд.

Предмет на делото:

- 3 Производството е образувано по искова молба от IG от гр. София [OMISSIS] срещу ответник Върховен административен съд [OMISSIS] за обезщетение за причинените му имуществени вреди в размер на 830 лв., представляващи съдебни разноски по д. № 1372/16 г. на ВАС, и неимуществени вреди в размер на 300 лв. за изпитаното разочарование, гняв и обида от поведението на върховните съдии — 5 чл. състав на ВАС по адм. дело № 1318/19 г., които не са осигурили ефективност на правото на ЕС и вместо да разрешат правния спор, са отказали да осъществят контрол върху дейността на изпълнителната власт, както и законната лихва от 11.02.20г. (датата на влизане в сила на Решение № 2187/11.02.20 г. по д. № 1318/19 г. на ВАС — 5чл. състав) до окончателното изплащане. В уточнителна молба от 17.03.2021 г. ищецът заявява, че вредите са му причинени от съдебното решение по адм. дело № 1318/2019 г. на ВАС — 5 чл. състав, респ. ВАС е ответник по иска, и че с **[ориг. 2]** цитирания съдебен акт е нарушено правото на ефективна съдебна защита съгласно чл. 47 от Хартата на основните права на ЕС и правото да се отправи преюдициално запитване съгласно чл. 267, § 1 от ДФЕС.

Фактите по спора:

- 4 По фактическата обстановка, установена по делото, не е налице спор между страните и тя е, както следва:
- 5 По жалба на IG против т. 6.1.1. от Методиката за дялово разпределение на топлинната енергия в сгради — етажна собственост, представляваща Приложение №1 към Наредба № 16-334/06.04.2007г. за топлоснабдяването (обн. ДВ, бр. 34/24.04.2007 г., изм. и доп. ДВ, бр. 42/09.06.2015 г. в сила от 09.06.2015 г.), издадена от министъра на икономиката и енергетиката в частта, свързана с изчисляването на топлинната енергия, отделена от вертикални сградни инсталации в многофамилни сгради, е образувано адм. дело № 1372/2016г. на ВАС, III отделение. С решение [OMISSIS] от 13.04.2018 г. по това дело е отменена формулата, приета в т. 6.1.1 от Методиката за дялово разпределение на топлинната енергия в сгради — етажна собственост [OMISSIS], представляваща приложение към чл.61, ал. 1

от Наредба № 16-334/06.04.2007г. за топлоснабдяването [OMISSIS], издадена от министъра на икономиката и енергетиката, тъй като с нея не се постига целта, предвидена в чл. 9 и 10 от Директива 2012/27/ЕС, транспонирана в чл. 155, ал.2 от Закона за енергетиката, фактурирането на топлинната енергия да се извършва въз основа на действителното потребление на топлинна енергия.

- 6 По жалба на министъра на енергетиката срещу посоченото [OMISSIS] [съдебно] решение е образувано адм. дело № 1318/2019г. на ВАС, 5 чл. състав. С ДВ, бр. 74 от 20.09.2019 г., в сила от 20.09.2019 г., е изменена и допълнена Наредба № 16-334 от 2007 г. за топлоснабдяването [OMISSIS]. С това изменение е изменена и оспорената разпоредба на т. 6.1.1 от Методиката за дялово разпределение на топлинната енергия в сгради — етажна собственост [OMISSIS]. Предвид изложеното с решение по адм. дело № 1318/2019 г. на ВАС, 5 чл. състав е приел, че след като тази разпоредба е изменена с друга последваща норма, уреждаща същите обществени отношения, липсва предмет на оспорване. Оспорването на подзаконови нормативни актове е без ограничение във времето, но се отнася само към действащите нормативни актове, а не към отменени или изменени такива, които вече не са част от действащото потестативно субективно право към момента на произнасяне по същество от съда. Поради това с решение № 2187 от 11.02.2020 г. е обезсилил решение[то] [OMISSIS] от 13.04.2018 г. [OMISSIS] на ВАС, и е оставил без разглеждане жалбата на IG против т. 6.1.1. от Методиката за дялово разпределение на топлинната енергия в сгради — етажна собственост [OMISSIS] **[ориг. 3]** [OMISSIS]. Посоченото решение е окончателно.
- 7 С посочената в т.3 искова молба е образувано настоящото адм. дело № 3330/2020 г., на АССГ [OMISSIS].

Становища на страните:

- 8 Ищецът поддържа, че решение № 2187 от 11.02.2020г. [OMISSIS] на ВАС, 5 чл. състав, е постановено в нарушение на правото на ЕС, тъй като съдът не се е произнесъл по съществото на спора, като е оставил да действа за периода от завеждането на жалбата до отмяната ѝ с последващ акт, считано от 20.09.2019 г., разпоредба от националното право — чл. 6.1.1 от Методиката за дялово разпределение на топлинната енергия в сгради — етажна собственост [OMISSIS], която противоречи на целта, предвидена в чл. 9 и 10 от Директива 2012/27/ЕС, транспонирана в чл. 155, ал.2 от Закона за енергетиката. По този начин ищецът е лишен от ефективна съдебна защита съгласно чл. 47 от Хартата на основните права на ЕС, както и принципите на ефективност и равностойност. Ищецът излага доводи, че изменението на подзаконовия акт е настъпило след постановяването на решението по адм. дело № 1372/2016г. на ВАС, с което въпросната разпоредба е отменена. Освен това оспорва практиката на ВАС, която приема, че изменението на един подзаконов акт е равнозначно на оттегляне

на този акт. Счита, че не е налице оттегляне, защото оттеглянето на акта премахва възможността с него да се породят изобщо правни последици, а в случая същите остават за периода на действие на оспорената разпоредба до изменението ѝ с ДВ от 20.09.2019 г. Освен това българското законодателство изисква съгласието на оспорващия при оттегляне на акта, което в случая не е взето. В случая последиците от изменението на оспорената разпоредба следва да се уредят по чл. 195 от АПК, но доколкото съдебното решение, с което т. 6.1.1. от Методиката е отменена, е обезсилено и не е влязло в сила, чл. 195 от АПК не може да се приложи. По този начин ищецът е лишен от право на ефективна съдебна защита срещу чл. 6.1.1 от Методиката за дялово разпределение на топлинната енергия в сгради — етажна собственост, в периода преди изменението ѝ с ДВ, бр. 74 от 20.09.2019 г. Същият оценява това право като размера на разносните, направени пред ВАС, и в неимущественото увреждане за изпитаното разочарование, гняв и обида от поведението на върховните съдии.

- 9 Ответникът по жалбата — Върховният административен съд, намира, че липсата на акт, годен за съдебен контрол на отпаднало основание, не означава, че по отношение на него не може да бъде упражнен контрол за законосъобразност. В процесния случай е налице оттеглен подзаконов акт, за която е приложима разпоредбата на чл. 204, ал.3 от АПК, според която когато вредите са причинени от оттеглен административен акт, незаконосъобразността му се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение. Поради това правата на ищеца са защитени като същият може да иска обезщетение за вредите от оттеглената разпоредба на чл. 6.1.1 от Методиката за дялово разпределение на топлинната енергия в сгради — етажна собственост, в периода преди изменението ѝ с ДВ., бр. 74 от 20.09.2019 г. **[ориг. 4]** Поради това принципът за осигуряване на ефективна съдебна защита в производството по оспорване на чл. 6.1.1 от Методиката за дялово разпределение на топлинната енергия в сгради — етажна собственост, като противоречащ на целта, предвидена в чл. 9 и 10 от Директива 2012/27/ЕС, не е нарушен.
- 10 В случая спорът между страните се състои в това дали изменението на един подзаконов акт, който е противоречал на правна норма на европейското законодателство, е основание да се остави без разглеждане жалбата срещу този акт след изменението му, тъй като същата вече няма предмет и жалбоподателят няма правен интерес да оспорва акт, който не съществува в правния мир. Спорът е и относно това дали изменението на един подзаконов акт представлява оттегляне на този акт, при условие че за периода от подаването на жалбата срещу него до изменението му същият продължава да урежда същите обществени отношения по начин, който се твърди, че противоречи на правна норма на европейското законодателство.
- 11 Позицията на жалбоподателя по делото е за необходимост от отправяне на преюдициално запитване. Ответникът се противопоставя на искането, като счита, че по този начин ще се ревизират изводите на съда, чието решение е

окончателно и се ползва от сила на пресъдено нещо. Освен това ищецът не може да се позовава на Хартата на основните права, защото същата в чл. 47 касае ефективна съдебна защита срещу норми от националното право, които нарушават норми от общностното право, предоставящи права на ищеца, гарантирани от ПЕС. В случая нормата от националното право е оттеглена.

Приложими национални норми:

12 АДМИНИСТРАТИВНОПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС

Обн., ДВ, бр. 30 от 11.04.2006 г., [OMISSIS] [последно] изм. и доп., бр. 15 от 19.02.2021 г.

Чл. 156. (1) [OMISSIS] При всяко положение на делото със съгласието на останалите ответници и на заинтересованите страни, за които оспореният акт е благоприятен, административният орган може да оттегли изцяло или частично оспорения акт или да издаде акта, чието издаване е отказал.

(2) За оттегляне на акта след първото по делото заседание е необходимо **[ориг. 5]** съгласие и от оспорващия.

(3) Оттегленият акт може да бъде издаден повторно само при нови обстоятелства.

(4) Когато с оспорването е съединен и иск за обезщетение, производството по него продължава.

Чл. 187. (1) Подзаконовите нормативни актове могат да бъдат оспорени без ограничение във времето.

(2) Последващо оспорване на подзаконов нормативен акт на същото основание е недопустимо.

Чл. 195. (1) Подзаконовият нормативен акт се смята за отменен от деня на влизането в сила на съдебното решение.

(2) Правните последици, възникнали от подзаконов нормативен акт, който е обявен за нищожен или е отменен като унищожаем, се уреждат служебно от компетентния орган в срок не по-дълъг от три месеца от влизането в сила на съдебното решение.

Чл.221. (4) Когато административният орган със съгласието на останалите ответници оттегли административния акт или издаде акта, чието издаване е отказал, Върховният административен съд обезсилва постановеното по този акт или отказ съдебно решение като недопустимо и прекратява делото.

13 ЗАКОН за енергетиката

Обн., ДВ, бр. 107 от 9.12.2003 г. [OMISSIS] [ориг. 6] [OMISSIS], [последно изм. и доп.] бр. 21 от 12.03.2021 г., в сила от 12.03.2021 г.

Чл. 155. (1) [OMISSIS] Клиентите на топлинна енергия в сграда — етажна собственост, заплащат консумираната топлинна енергия по един от следните избрани от тях начини:

1. [OMISSIS] на 11 равни месечни вноски и една изравнителна вноска;
2. на месечни вноски, определени по прогнозна консумация за сградата, и една изравнителна вноска;
3. по реална месечна консумация.

(2) [OMISSIS] Топлопреносното предприятие или доставчикът на топлинна енергия фактурира консумираното количество топлинна енергия въз основа на действителното потребление най- малко веднъж годишно.

(3) [OMISSIS] Правилата за определяне на прогнозната консумация и изравняването на сумите за действително консумираното количество топлинна енергия за всеки отделен клиент се определят с наредбата по чл. 125, ал. 3.

14 НАРЕДБА № 16-334 от 6.04.2007 г. за топлоснабдяването, Издадена от министъра на икономиката и енергетиката, обн., ДВ, бр. 34 от 24.04.2007 г., [OMISSIS], отм. бр. 25 от 20.03.2020 г.

Чл. 61. (1) [OMISSIS] Дяловото разпределение на топлинната енергия между клиентите в сграда — етажна собственост, се извършва възмездно от лицето, вписано в публичния регистър по чл. 139а ЗЕ и избрано от клиентите или от асоциацията по чл. 151, ал. 1 ЗЕ при спазване изискванията на тази наредба и приложението към нея.

Приложение към чл. 61, ал. 1, (Попр. — ДВ, бр. 39 от 2007 г., изм. и доп., бр. 58 от 2007 г., [OMISSIS] бр. 74 от 2019 г., в сила от 1.10.2019 г.) — Методика за дялово разпределение на топлинната енергия в сгради — етажна собственост.

Преди изменението с ДВ, бр. 74 от 2019 г.:

6.1.1. Количеството топлинна енергия Q_u , kWh, отдадена от сградната инсталация, зависи от вида и топлофизичните особености на сградата и на отоплителната инсталация. Определя се от лицето по чл. 139, ал. 2 ЗЕ, извършващо дяловото разпределение, по зависимостта:

където:

0,15 е коефициентът, отчитащ дела на инсталираната мощност на сградната инсталация спрямо общата мощност на отоплителната инсталация; [ориг. 7]

24 — броят на часовете в денонощието;

$Q_{\text{дим}}$ — действително инсталираната мощност на отоплителните тела в сградата за отчетен период, kW;

$D_{\text{нт}}$ — денградусите за настоящ отчетен период, които се определят по формулата:

z е продължителността на настоящия отчетен период, в дни;

$t_{\text{ср перид}}$ — средната външна температура за отчетния период, °C;

$t_{\text{ср сгр}}$ — средната температура на сградата; за сгради — етажна собственост, се приема 19 °C;

$t_{\text{изч}}$ — външната изчислителна температура за населеното място, °C.

След изменението с ДВ, бр. 74 от 2019 г.:

6.1.1. [OMISSIS] Количеството топлинна енергия Q_u , kWh, отдадена от сградната инсталация, се определя от лицето по чл. 139, ал. 1 ЗЕ, извършващо дяловото разпределение,

по зависимостта:

където:

$V_{\text{си}}$ е коефициентът, отчитащ вида на изпълнението на вътрешната отоплителна

инсталация в сградата, като:

$V_{\text{си}} = 0,15$, при отоплителни инсталации с открито изпълнение по проект,

$V_{\text{си}} = 0,10$, при отоплителни инсталации със скрито изпълнение по проект.

$Q_{\text{пм}}$ е общата инсталирана мощност на всички физически присъединени отоплителни тела към вътрешната отоплителна инсталация на сградата през отчетния период, определена при проектни условия, kW.

$D_{\text{ни}}$ — денградусите за отчетния период, които се определят по формулата:

където:

z е продължителността на отчетния период, в дни;

$t_{\text{ср сф}}$ — средната температура на сградата; за сгради — етажна собственост, се приема 19 °C,

$t_{\text{ср период}}$ — средната външна температура за отчетния период, °C;

$t_{\text{чи}}$ — външната изчислителна температура за населеното място, °C.

Приложими общностни норми:

15 ХАРТА НА ОСНОВНИТЕ ПРАВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Чл. 47. Право на ефективни правни средства за защита и на справедлив [ориг. 8] съдебен процес.

Всеки, чиито права и свободи, гарантирани от правото на Съюза, са били нарушени, има право на ефективни правни средства за защита пред съд в съответствие с предвидените в настоящия член условия.

Всеки има право неговото дело да бъде гледано справедливо и публично в разумен срок от независим и безпристрастен съд, предварително създаден със закон. Всеки има възможността да бъде съветван, защитаван и представляван.

16 ДИРЕКТИВА 2012/27/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 25 октомври 2012 година относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО

Чл. 9. Изискване за дистанционно отчитане

1. За целите на членове 9а и 9б измервателните уреди или топлинните разпределители, монтирани след 25 октомври 2020 г., са устройства с дистанционно отчитане. Условията за техническата приложимост и икономическата ефективност, установени в член 9б, параграф 1, продължават да се прилагат.

2. До 1 януари 2027 г. съответните измервателни уреди и топлинните разпределители, които вече са инсталирани, но не са с възможност за дистанционно отчитане, трябва или да бъдат преустроени така, че да могат да се отчитат дистанционно, или да бъдат заменени с уреди с възможност за дистанционно отчитане, освен ако съответната държава членка не докаже, че това е икономически неефективно.

Чл. 10. Информация за фактурирането на потреблението на природен газ

1. В случаите, при които крайните клиенти не разполагат с интелигентните измервателни уреди, посочен в Директива 2009/73/ЕО, държавите членки трябва да направят необходимото, така че до 31 декември 2014 г. информацията за фактурирането относно потреблението на природен газ да стане надеждна, точна и да се основава на действителното потребление, в съответствие с приложение VII, точка 1.1, когато това е технически възможно и икономически оправдано. Това задължение може да

бъде изпълнено чрез система за редовно самоотчитане от крайните клиенти, при която те предават показанията от своя измервателен уред на енергийния доставчик. Единствено когато крайният клиент не предаде показанията от измервателния си уред за даден период на фактуриране, фактурирането се основава на прогнозно потребление или на фиксирана стойност.

2. Измервателните уреди, инсталирани в съответствие с Директива 2009/73/ЕО, предоставят точна информация за фактурирането, основана на реалното потребление. Държавите членки гарантират, че крайните клиенти имат възможност за лесен достъп до допълнителна информация относно предходно потребление, която позволява подробни самостоятелни проверки. Допълнителната информация относно предходното потребление включва:

а) кумулативни данни за срок от поне три предходни години или за периода от влизането в сила на договора за доставка, ако той е по-кратък. Данните съответстват на интервалите, за които е предоставена информацията от честото фактуриране;

б) подробни данни според времето на използване за който и да е ден, седмица, месец и година. Тези данни се предоставят на крайния клиент чрез Интернет или чрез интерфейса на измервателния уред, като обхваща срок от поне 24 [ориг. 9] предходни месеца или периода от влизането в сила на договора за доставка, ако той е по-кратък.

3. Независимо дали са инсталирани интелигентни измервателни уреди, държавите членки:

а) изискват — доколкото информацията за енергийното фактуриране и за предходното потребление на крайните клиенти е налична — по искане на крайния клиент тази информация да се предоставя на доставчик на енергийни услуги, посочен от съответния краен клиент;

б) правят необходимото на крайните клиенти да се предложи опция за електронна информация за фактурирането и електронни фактури и че при поискване те получават ясно и разбираемо обяснение за начина на изчисляване на тяхната сметка, особено когато сметките не се основават на действително потребление;

в) гарантират, че наред с фактурата на крайните клиенти се предоставя и подходяща информация, която съдържа подробно описание на текущите енергийни цени, в съответствие с приложение VII;

г) могат да постановят, че по искане на крайния клиент информацията, съдържаща се в тези сметки, не се приема като искане за плащане. В подобни случаи държавите членки гарантират, че доставчиците на енергийни източници предлагат гъвкави условия за самите плащания;

д) изискват на потребителите да се предоставят при поискване информация и оценка на разходите за енергия своевременно и в лесно разбираем формат, който им позволява да сравняват търговските условия на сходна основа

Съдебна практика на националните съдилища

- 17 [OMISSIS] [К]онстатира се съдебна практика по сходни казуси, по които 5 чл. състав на ВАС приема, че с оглед установеното в разпоредбата на чл. 195, ал. 1 АПК действие на отмяната на подзаконов нормативен акт, решението на тричленния състав на ВАС, с което са отменени разпоредби от Наредбата, които вече са с променено съдържание, се явява недопустимо. Предметът на оспорване е различен касателно отменените и изменени разпоредби на наредбата. Правните последици от настъпилото изменение са равнозначни на последиците на оттегляне на акта или на постигнато споразумение, т.е. [OMISSIS] постановеното решение се явява недопустимо поради липса на предмет в частта, в която е отменен подзаконовият нормативен акт, в предходната си редакция, съдържащ вече отменени или изменени разпоредби. Отпаднал е и правният интерес на жалбоподателя. Изменените текстове не са идентични с предходните, имат ново съдържание, различаващо се от това, което е при завеждане на жалбата, поради което също се приема, че е налице различен предмет на оспорване, липсва надлежно заявено искане за отмяна на изменените разпоредби, съответно и правен интерес за оспорването им във видоизменения им вид и съдържание. Ето защо досежно тези отменени и изменени разпоредби обжалваното решение като недопустимо следва да се отмени и вместо него се постанови друго, с което да се прекрати производството по делото (РЕШЕНИЕ № 9346 ОТ 18.06.2019 Г. ПО АДМ. Д. № 2271/2019 Г., 5 ЧЛ. С-В НА ВАС). Съдебното решение, с което се отменя нормативен административен акт, респективно разпоредба от такъв, няма **[ориг. 10]** обратно действие. По силата на закона такова съдебно решение има действие само занапред. Подзаконовият нормативен акт се смята за отменен от деня на влизането в сила на съдебното решение съгласно чл. 195, ал. 1 АПК. След като в настоящия случай в хода на съдебното производство протестираната разпоредба е била отменена, следва да се приеме, че липсва предмет на подадения [пред] съда протест. Разпоредбата на чл. 187, ал. 1 АПК относно оспорване на подзаконови нормативни актове без ограничение във времето е относима само към действащи, но не и към отменени такива. [OMISSIS] (РЕШЕНИЕ № 15757 ОТ 18.12.2020 Г. ПО АДМ. Д. № 14387/2018 Г., III ОТД. НА ВАС). Последното съдебно решение е подписано с особено мнение от един от членовете на съдебния състав, съгласно което: отмяната на правилника, съдържащ оспорените разпоредби, е валидна, но тя е в сила именно от дата, на която е прието последващото изменение, от което следва, че към датата на подаване на жалбата пред административния съд, както и към датата, на която съдът е постановил решението си, делото е имало предмет и административният съд се е произнесъл ДОПУСТИМО по него.

При допустимо първоинстанционно производство, решението е валидно и може да се обезсили от касационната инстанция само в два случая, предвидени в АПК — чл. 221, ал. 4 АПК — при оттегляне на оспорения акт от административния орган и при наличие на съгласие на останалите ответници или при оттегляне или отказ от оспорването (чл. 155 АПК), които в конкретния случай не са налице. Освен това в особеното мнение се приема, че подзаконовият нормативен акт може да бъде отменен от органа, който го е издал, до момента, в който актът не бъде оспорен пред съда. Когато съдът е сезиран с жалба срещу подзаконовия нормативен акт, единствено и само той (съдът) може да го отмени, ако го прецени като незаконосъобразен. В този случай административният орган губи своята компетентност за отмяната на този оспорен акт и става страна по делото, която следва да доказва законосъобразността на акта и която не може да се разпорежда с предмета на делото. След като оспореният подзаконов акт е вече предмет на съдебно производство, нито една от страните по него не може САМОСТОЯТЕЛНО да се разпорежда с предмета на делото. В конкретния случай не е налице нито оттегляне или отказ от оспорване, нито е налице оттегляне на оспорения акт, поради което не е налице основание да се приеме, че съдът е десезиран със спора. Липсата на законова възможност, органът, издал/приел подзаконовия нормативен акт, да може го отмени, когато актът вече е предмет на съдебно производство, е гаранция срещу произвол, каквато би била отмяната на вече оспорения нормативен акт с нов подзаконов нормативен акт със същото съдържание, приет от органа. Подобно процедиране би поставило ефективния съдебен контрол в подобни хипотези в зависимост единствено и само от волята на ответника, ако това поведение на органа продължи и при последващо оспорване на новия подзаконов нормативен акт и до невъзможност за съдебен контрол. Оспорващият/протестиращият има интерес от оспорването и когато органът в хода на съдебното производство отмени оспорения подзаконов нормативен акт, тъй като тази отмяна е нищожна и висиящността на спора позволява тази нищожност да се релевира пред съда, който ще преценява законосъобразността на „отменения“ подзаконов нормативен акт, както и заради това, че само при уважаване на оспорването [ориг. 11] подзаконовият нормативен акт няма да поражава последици занапред, както и заради това, че в този случай за органа ще възникне задължението за служебно уреждане на неблагоприятните правните последици, възникнали от действието на отменения незаконосъобразен подзаконов акт — чл. 195 АПК. По тези съображения съдът дължи произнасяне по съществуващото на спора.

Практика на Съда на Европейския съюз

- 18 Налице е съдебна практика на СЕС, която дава аргументи за допустимост на поставяне на въпроси за тълкуване от СЕС на разпоредби от националното право. Същевременно не се установи решение по идентични въпроси като тези в настоящото производство. В [OMISSIS] решение по дело C-571/16 СЕС приема, че съществуването на два различни способа за защита в

националната правна система е допустимо при спазване на принципите на равностойност и ефективност, но това не освобождава съда от задължението да изследва действалата до влизане в сила на нормативния акт правна уредба като посочи критерия, по който се преценява по кой ред да се гледат делата. В настоящия случай страните по делото спорят дали са налице два различни способа за правна защита, като ищецът твърди, че има само един способ за защита и това е като касационната инстанция се произнесе по съществуващото на спора относно изменения подзаконов нормативен акт, защото правните последици от действието му до изменението остават. Ответникът твърди, че след изменението на акта действието на разпоредбата преди изменението не следва да се разглежда в производството по оспорването на акта, а в производството по иска за обезщетение от оттегляния акт. От посочената практика на СЕС не може еднозначно да се изведе отговор на тези въпроси, при конкретната фактическа обстановка, поставени в това производство.

Мотиви за отправяне на преюдициалното запитване

По допустимостта на искането:

- 19** Според чл. 267 ДФЕС, Съдът на Европейския съюз е компетентен да се произнася преюдициално относно: а) тълкуването на настоящия договор, б) валидността и тълкуването на актовете на институциите, органите, службите или агенциите на Съюза.

Хартата на основните права на ЕС като първично право е в обхвата на преюдициалната компетентност на Съда на Европейския съюз съгласно чл. 6 от Договора за ЕС.

Относно поставянето на конкретни преюдициални въпроси:

- 20** За решаване на делото е от съществено значение да се уточни дали изменението на разпоредба от нормативен акт на националното право, за която преди изменението е налице произнасяне на съд, че противоречи на действаща норма на европейското право, освобождава касационната инстанция от задължението да изследва действалата до изменението разпоредба, респ. от преценката дали същата съответства на ПЕС; дали приемането на въпросната разпоредба за оттеглена представлява ефективно правно средство за защита пред съд, респ. представлява ли такова средство предвидената в националното право възможност преценката на **[ориг. 12]** съответствието на националната норма преди изменението с нормата на европейското право да се извършва само ако съдът бъде сезиран с иск за обезщетение за вреди от тази разпоредба и само спрямо конкретния ищец.

Въпреки съдебната практика на националния съд, запитващата юрисдикция изпитва съмнения относно осигуряване на ефективна правна защита на интересите на страната, тъй като изменението на един нормативен акт не е равнозначно с оттеглянето му. Действалата до изменението разпоредба

продължава да урежда обществените отношения, случили се за периода на действието ѝ, докато оттегленият административен акт не поражда правни последици въобще.

По изложените съображения Административен съд София-град [OMISSIS]

ОПРЕДЕЛИ:

ОТПРАВЯ преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз съгласно чл. 267, първи параграф, буква „а“ от Договора за функционирането на Европейския съюз със следните въпроси:

1) Изменението на разпоредба от нормативен акт на националното право, за която преди изменението е налице произнасяне на въззивен съд, че противоречи на действаща норма на европейското право, освобождава ли касационната инстанция от задължението да изследва действалата до изменението разпоредба, респ. от преценката дали същата съответства на ПЕС?

2) Приемането на въпросната разпоредба за оттеглена представлява ли ефективно правно средство за защита пред съд на права и свободи, гарантирани от правото на Съюза (в случая от чл. 9 и 10 от директива 2012/27/ЕС), респ. представлява ли такова средство предвидената в националното право възможност преценката на съответствието на националната норма преди изменението с нормата на европейското право да се извършва само ако съдът бъде сезиран с конкретен иск за обезщетение за вреди от тази разпоредба и само спрямо лицето, подало този иск?

3) Ако отговорът на въпрос 2 е положителен, то допустимо ли е въпросната разпоредба да продължи да урежда обществените отношения в периода от приемането до изменението ѝ спрямо неограничен кръг лица, които не са сезирали съда с иск за обезщетение от нея, респ. преценката на съответствието на националната норма преди изменението с нормата на европейското право спрямо тези лица не е правена?

СПИРА [OMISSIS] производството по делото до произнасянето на Съда на Европейския съюз.

[OMISSIS]